

Тамало някога един раджа. Двамата с неговата любима съпруга, наричана Рани, живеели щастливо и щастието им щяло да бъде безмерно, ако не го помрачавала тъгата от това, че нямат деца.

Веднъж в двореца пристигнал един факир и казал на Рани:

– Не бъдете тъжна, всемилостива господарке. Аз ще ви избавя от мъката. Ето ви шепа ечемичени зърна. Изяжте ги и ще се сдобие с красив син.

Рани послушала факира, изяла ечемичените зърна и след време родила син. Той бил невиджано красив. Нарекли го Шердил, което означавало „юнак с лъвско сърце“, и той пораснал толкова силен и смел, сякаш наистина бил млад лъв.

Когато принц Шердил станал момък, поискал да посети далечни страни, за да види как живеят хората там. На раджата му било много мъчно да пусне единствения си син да пътешества из чужди земи. Той по всякакъв начин се опитал да убеди принца да остане, но всичко било напразно и накрая трябвало да се съгласи. Принц Шердил потеглил на път заедно с тримата си най-добри приятели – ковача, дърводелеца и мелничаря.

Дълго яздили те и накрая се озовали край някакъв град. Отдалече се виждало, че градът е красив и богат. В него имало високи дворци и кули, чиито златни куполи и покриви блестели на слънцето. Принцът влязъл с другарите си в града и пред тях се простряли широки и чисти улици, край които се издигали големи къщи. Всички магазини били отворени и пълни със скъпи стоки.

И сред цялото това великолепие никъде не се виждала жива душа! Шердил и приятелите му се оглеждали смаяно.

– Братлета, знам къде се намираме – внезапно възкликнал мелничарят. – Спомням си, че когато бях малък, ми разказвах за някакъв омагьосан град. В него властвал могъщ и зъл джин. Всички жители го били напуснали, а всеки, който попаднел в този град, го грозяла голяма опасност. Това със сигурност е този град. Трябва веднага да си тръгнем!

– Не – казал твърдо принц Шердил, – никъде няма да вървим, докато не се нахраним. Много съм гладен, а вероятно и вие също.

Те обиколили магазините, взели каквото им трябва за обяд и понеже никъде нямало търговец, оставили пари за взетото. На градския площад видели владетелския дворец и влезли в него.

– Хайде, мелничарю – рекъл принц Шердил, – днес е твой ред да приготвиш обяда. Залавяй се бързо за работа в кухнята, а през това време ние ще пообиколим града и към обяд ще се върнем.

Принцът поел из улиците с другите си двама другари, а мелничарят намерил кухнята и започнал да готви. Скоро в огнището запламтял огън, а ароматът от блюдата, които се готвели в тиганите и тенджерите, изпълнил целия дворец. Когато обяда бил готов, внезапно пред мелничаря се появило малко грозно джудже, което яздело плъх и било облечено като воин, с лък и сабя в ръце. Плъхът бил оседлан със златно седло, сякаш бил боен кон. Джуджето размахало мъничката си сабя и злобно изпискало:

– Ей, ти, веднага си ми дай храната!

– Каква твоя храна ти се е присънила? – попитал мелничарят.

Като чуло този отговор, джуджето още повече се ядосало и извикало с тънък глас:

– Ей, глупако! Ако не ми се подчиниш веднага, ще те метна на онова дърво!

– Брей, какъв юнак се извъдил! – казал насмешливо мелничарят. – Я ела по-близо! С два пръста ще те смачкам като бълха! Ще те науча как да говориш с непознати!

В този момент джуджето внезапно се превърнало в огромен великан. Мелничарят разбрал, че това е злият джин, който притежавал двореца, паднал в краката му и взел да го моли за пощада. Но джинът не искал и да чуе. Сграбчил мелничаря и го метнал към най-близкото дърво. За щастие, момъкът се закачил на един клон и увиснал на него.

Злият джин излапал целия обяд, приготвен от мелничаря, и казал:

– Това ще сповети всеки, който се осмели да вземе дори и троха от мен!

Когато ужасният джин изчезнал, момъкът се опитал да се освободи. Докато се извивал и мятал, клонът се счупил и той полетял надолу през гъстия клонак и се стоварил с рев на земята, целият наранен и натъртен. Разтреперан от страх, мелничарят решил, че му стига една среща с джина, затова намерил най-отдалечената стая в двореца, легнал на леглото и се скрил под завивките. Междувременно принц Шердил се върнал заедно с другите си двама другари.

– Къде си, братко мелничарю? – извикал той от вратата. – Бързо донеси обяда!

Без да се показва от завивките, момъкът жално простенал:

– Чувствам се много зле, принце. Обядът беше напълно готов, когато изведнъж ме хвана треска и все още не мога да спра да треперя. Докато лежах, едно куче влезе в кухнята и излапа всички ястия.

– Е, станалото, станало. Лежи и се оправяй. Тогава, ковачо, ти трябва да приготвиш обяда от останалите продукти. В това време ние с дърводелеца ще пообиколим още града.

Ковачът отишъл в кухнята. Ала и с него се случило същото като с мелничаря. Когато принц Шердил и дърводелецът се върнали, пак нямало обяд.

Дошъл редът на дърводелеца, но и него го сполетяло същото като мелничаря и ковача. Като се върнал от града, принц Шердил видял, че няма обяд и всичките му приятели са болни.

Нямало какво да прави, сам се заел да готви. Когато обядът бил готов, яхналото плъх джудже се появило пред него и изкрещяло:

– Дай си ми обяда!

– О, какъв напет воин – отвърнал подигравателно Шердил. – С кого имам честта да говоря? Досега никога не съм срещал такъв красавец.

Джуджето направо побесняло.

– Не чу ли какво ти заповядах? – изкрещяло то. – Веднага ми дай обяда!

Принц Шердил се засмял:

– Да ти дам обяда ли? Не съм го готвил за теб, но ако искаш, може да си премерим силите. Който спечели, ще получи обяда.

В този момент джуджето се превърнало в огромен великан, ала принцът не се уплашил.

– О, ето какъв можеш да станеш – казал той с усмивка. – Е, какво пък, всяко нещо може да е малко и голямо, но винаги трябва да е честно. Щом наистина можеш да променяш външния си вид, стани като мен. Тогава ще се бием като равни и справедливо ще решим кой от нас е по-силен.

Джинът се съгласил и веднага станал голям колкото човек. Битката била кратка. Принц Шердил бил отличен боец и с един ловък удар на сабята си разсякъл джина надве.

След като се уверил, че противникът му е мъртъв, той отишъл при другарите си и им казал шеговито:

– Хайде, герои, излизайте изпод завивките! Сега знам каква треска ви е хванала. Тя вече няма да ви мъчи, защото аз се разправих с нея.

Принцът не искал да стои повече в този град. Той изпратил дърводелеца да съобщи на всички жители, че злият джин е мъртъв и те спокойно могат да се върнат по домовете си, ако признаят мелничаря за свой раджа и му дадат за жена най-красивата девойка. Гражданите приели това условие и се върнали в града.

Новият раджа взел да моли принц Шердил да го вземе със себе си, но той му казал:

– По-добре остани тук и управлявай своя град. Ние ще се оправим и без теб. Ето, вземи тези ечемичени зърна. Засади ги, поливай ги и когато поникнат зелените стръкове, внимателно се грижи

за тях. Не се тревожи за мен, докато те са зелени. Но ако изведнъж започнат да пожълтяват и да вехнат, значи се намирам в беда. Тогава, без да се бавиш, побързай да ми се притечеш на помощ.

Мелничарят взел ечемичените зърна и останал в града, а принц Шердил продължил пътя си с дърводелеца и ковача.

Яздили тримата, яздили и попаднали в друг изоставен град. Всичките му жители били прогонени от една страховита грозна вещица. Като видяла красивия принц, тя поискала той да се влюби в нея. Превърнала се в прелестна девойка и се появила пред него. Обаче Шердил веднага забелязал, че красивите ѝ стъпала са обърнати назад, и предположил, че е вещица. Той извадил сабята си и извикал:

– Хайде, дяволско изчадие, приеми истинския си облик, защото не мога да вдигна ръка срещу красиво момиче!

Вещицата разбрала, че не може да измами момъка, надала злокобен вик и отново се превърнала в грозна старица. Тогава принцът замахнал със сабята си и с един удар я съсякъл.

В този град принц Шердил оставил за раджа своя приятел ковача и когато жителите се върнали по домовете си, той си избрал за жена най-красивата девойка.

Преди да замине, принцът и на него дал ечемичени зърна, които да засади и да отглежда добре, и му поръчал:

– Ако видиш, че стръковете започват да пожълтяват и да вехнат, побързай да ми помогнеш с твоята армия.

Сега принц Шердил поел на път само с дърводелеца. Случило се така, че в един град приятелят му видял принцеса, красива като луната. Той се влюбил от пръв поглед в нея и поискал тя да му стане жена. Принцът помогнал и на него да се устрои щастливо, а след сватбата му продължил сам пътя си. На раздяла с дърводелеца той дал и на него ечемичени зърна и му заръчал същото като на другите си двама приятели.

Яздил Шердил, яздил, стигнал до една река. Седнал на брега да си почине и що да види – по течението се носи чудно красиво червено цвете. Докато принцът му се любувал, не щеш ли, след

първото цвете се появило друго, последвано от трето, след това от четвърто и така нататък.

Принц Шердил си помислил: „Трябва на всяка цена да разбере кой хвърля във водата тези чудно красиви цветя.“

Тръгнал той нагоре по реката. След като яздил два дни и две нощи, видял огромен мраморен дворец. На самия бряг на реката едно дърво било надвиснало над водата, а на един от клоните му била закачена златна кошница. Като се приближил до нея, принцът открил, че на дъното ѝ лежи главата на златокоса красавица. Кръвта, която се стичала от нея, капела на големи капки във водата. Щом докоснела повърхността, всяка от тях се превръщала в голямо червено цвете.

Натъжил се момъкът и поискал да узнае чия е главата и кой я е сложил в златната кошница. Влязъл той в мраморния дворец и започнал да оглежда всички зали и стаи, но никъде не открил жива душа. Най-накрая стигнал до една спалня и на меките копринени постели на леглото видял обезглавеното тяло на девойка. Принцът предположил, че нейната глава лежи в кошницата, затова изтичал да я донесе и щом я долепил до шията, девойката мигом оживяла. Изненадан от това чудо, Шердил помолил красавицата да му каже коя е и какво се е случило с нея.

– Аз съм дъщеря на владетеля на една далечна страна – казала девойката. – Когато джинът, който притежава този дворец, ме видя, се влюби в мен и ме отвлече. Всяка сутрин той заминава на някъде и се връща късно вечерта. Тъй като се страхува, че може да избягам, сутрин, преди да тръгне, отрязва главата ми и ме оставя така през целия ден, а вечер отново я връща на мястото ѝ.

На принца му дожаляло за девойката и започнал да я убеждава да избяга с него.

– Бягството не е толкова просто – отвърнала тя. – Джинът ще ни догони и жестоко ще се разправи с нас. Докато той е жив, не мога да се махна оттук.

– Добре – рекъл Шердил, – аз ще го убия. Само тази вечер го попитай къде е скрита душата му.

Денят отивал към своя край и приближавало времето да се върне джинът. Принц Шердил вдигнал сабята си, събрал смелост и отсякъл главата на девойката, после я сложил в кошницата, която закачил на предишното ѝ място, и се скрил в стаята до спалнята.

Не след дълго джинът се прибрал. Той долепил главата на принцесата до шията ѝ и когато тя оживяла, изревал сърдито:

– Тук ми мирише на човек. Кой е дошъл в двореца ми без мое позволение?

Принцесата избухнала в сълзи:

– Откъде да знам? Всяка сутрин, преди да тръгнеш, ти отсичаш главата ми. Даже да те убият в някой далечен край, аз няма да разбера.

– Ама че си глупава! – възкликнал джинът. – Не знаеш ли, че аз нямам страх от никого? Само един човек може да ме убие – принц Шердил, – и то само ако разбере къде е скрита душата ми. Той обаче никога не може да я намери. Далеч, далеч оттук, чак в края на хоризонта, има пустиня, наскред която расте дърво. То се пази от един див кон и едно свирепо куче, които винаги са гладни, защото пред кучето е оставен наръч сено, а пред коня – купчина кости. Човек трябва да успее да мине покрай тях и да се покатери на дървото. На един от клоните му е закачена златна клетка, в която има скорец. Ако убие скореца, от него ще излети пчела, в която е скрита моята душа. Ако пчелата умре, ще умра и аз.

– Да, сега виждам, че няма от какво да се страхуваш – казала принцесата, – защото никой не може да мине покрай коня и кучето.

На джина много му се спяло и като се проснал на леглото, промърморил в полусън:

– Може да мине, ако се сети да сложи сеното пред коня, а костите пред кучето, за да се нахранят, но за да го направи, трябва да има лъвско сърце.

Принц Шердил чул всичко от съседната стая. Без да се колебае, той тръгнал да открие душата на джина. Успял да стигне благополучно до дървото, преодолял всички опасности и убил пчелата.

Когато се върнал в мраморния дворец, джинът вече бил мъртъв. Принц Шердил се оженил за принцесата и останал да живее с нея в двореца.

Веднъж, след като се изкъпала в реката, принцесата излязла на брега и започнала да реши прекрасната си златиста коса. Като приключила, тя видяла, че на гребена са останали няколко косъма. Младата жена толкова се гордее с косата си, че ѝ дожаляло да ги изхвърли като нещо ненужно, затова направила кутийка от листа, сложила космите в нея и я пустила в реката.

Кутийката дълго се носила по течението, докато не стигнала във владенията на един раджа, чийто син тъкмо плавал с лодка по реката. Той извадил кутийката и като видял златистите косми, веднага се влюбил в неизвестната красавица, от чиято глава били паднали. Синът на раджата извикал главния си кормчия и му наредил да намери тази хубавица. Кормчията обаче му казал, че за тази работа може да помогне само една много умна и хитра старица. По заповед на сина на раджата тя била повикана при него.

Явила се старата жена и като чула какво иска, казала на кормчията да плава нагоре срещу течението. Отишла тя до мраморния дворец, седнала пред портите и зачакала.

Когато принцесата излязла, старицата се представила за нейна далечна роднина.

– Дойдох да ти погостувам и да видя как си – казала тя.

Принцесата я присла радушно и старицата заживяла в двореца, като не се отделяла от младата жена. Скоро принцесата започнала да ѝ се доверява за всичко. Тогава хитрата старица взела да ѝ шепне, че тя трябва по-добре да се грижи за съпруга си, за да го предпази от беди. Младата невеста ѝ повярвала и по неин съвет решила да разбере от какво най-много трябва да се страхува Шердил.

Една вечер тя казала на принца:

– Скъпи съпруге, ти често отсъстваш от дома ни. Страх ме е, че докато те няма, може да ти се случи нещо лошо и тогава аз ще умра от мъка.

– О, любима – отговорил Шердил, – не се тревожи. Виждаш, че винаги нося сабята си, която ме пази. Може да умра само ако тя загуби магическите си способности. Докато сабята е с мен, никой и нищо не може да ме погуби.

Като научила тази тайна, принцесата взела още повече да се притеснява за съпруга си да не би сабята му да се счупи. На следващия ден по съвет на старата жена тя тайно подменила сабята му с друга, а неговата скрила в двореца. Принцът не забелязал нищо и отишъл на лов.

Старицата само това и чакала. Когато следобед принцесата легнала да поспи, тя намерила сабята и я хвърлила в огнището. Сребърната ръкохватка се стопила, острието потъмняло и принц Шердил умрял на мига.

Още същия ден старата жена поканила принцесата да поплават с лодка по реката. Щом младата невеста седнала в лодката, хитрата старица наредила на гребците да се върнат бързо в тяхната страна.

Принцесата разбрала, че е била измамена, и избухнала в сълзи, но не можела да направи нищо. Старата жена я завела при сина на раджата и той предложил на златокосата красавица да се омъжи за него.

– Половин година ще оплаквам принц Шердил – отговорила тя, – а след това ще видим какво ще стане.

Синът на раджата решил да изчака. С разрешение на баща си той построил за нея дворец. Принцесата заживяла затворена в него със старицата, която ѝ прислужвала. Ден и нощ тя тъгувала за съпруга си, но криела болката си от чужди очи и никой не чувал как оплаквала злощастната си съдба.

В това време ечемичените стръкове, които отглеждали приятелите на принц Шердил, изведнъж увехнали. Тримата му другари разбрали, че е време да му се притекат на помощ. Те събрали голяма армия и заедно поели на път. Недалеч от мраморния дворец се натъкнали на тялото на Шердил. Принцът бил мъртъв, а сабята му лежала до него, цяла и невредима. Мелничарят, ковачът и дърводелецът разбрали, че тя е била подменена. Те отнесли тялото на принц Шердил в двореца и започнали да търсят неговата сабя. Намерили

я с потъмняло острие и без ръкохватка в угасналото огнище. Ковачът веднага се заел да я поправи. Той изковал нова ръкохватка, закалил и полирал острието, после го заточил и сабятa станала като нова. Принц Шердил веднага оживял и потърсил обичната си невеста. Като открил, че тя е изчезнала, много се натъжил.

Замислили се другарите му как да му помогнат. Те поели в различни посоки да търсят неговата любима. Дърводелецът се спуснал по течението на реката и стигнал до двореца, който синът на раджата бил построил за златокосата принцеса. След като поразпитал гражданите и слугите, разбрал, че принцесата все още скърби за любимия си Шердил. Тогава той свалил скъпите си одежди, облякъл обикновени дрехи, взел брадва и казал да съобщят на принцесата, че един дърводелец иска да я види. Когато застанал пред нея, той ѝ предложил да си купи изработения от него паланкин¹. Тя пожелала да види паланкина, а дърводелецът я поканил да се разходи с него из града. Младата жена се съгласила и седнала в паланкина, а старицата побързала да се настави до нея.

Ала щом всички седнали, паланкинът се издигнал в небето и полетял. Старицата веднага се разкрещяла, но дърводелецът я блъснал, тя паднала върху скалите под тях и повече не помръднала. И така пътниците долетели благополучно в мраморния дворец. Щастието на принцесата и принц Шердил било неопишимо.

Скоро след това Шердил, придружен от красивата си невеста, приятелите си и тяхната армия, тръгнал обратно към родината си. Като чул, че към столицата се приближава огромна армия, баща му, който не искал да се пролива кръв, излязъл да посрещне чужденците с богати дарове. Когато видял любимия си син, радостта му била безмерна. Целият народ излязъл да посрещне принц Шердил с големи почести и хората дълго време разказвали истории за невероятните му подвизи.

¹ Покрита носилка за пренасяне на пътници.

